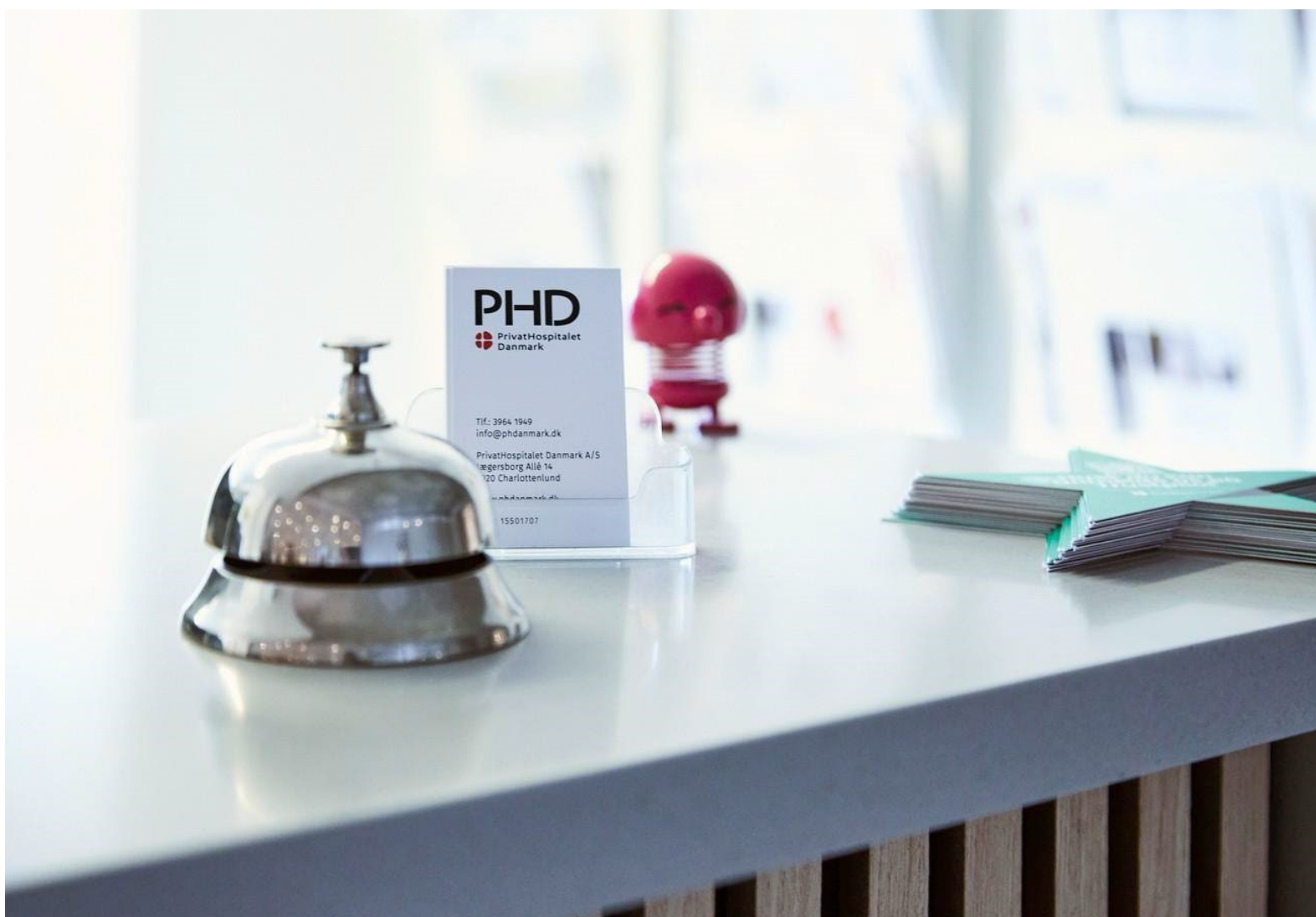

Information om slidgigt i tommelfingerens rodled

115

PrivatHospitalet Danmark, Jægersborg Allé 14, 2920 Charlottenlund, 3964 1949, info@phdanmark.dk,
www.phdanmark.dk, revideret januar 2026

Hvad er slidgigt?

Slidgigt er den mest almindelige form for gigt og opstår, når brusken i leddet gradvist nedbrydes. Tommelfingerens rodled bliver belastet meget i dagligdagen, og da leddet samtidig er meget bevægeligt, er det særligt udsat for slid. Tilstanden udvikler sig typisk over tid og kan give både smerter og nedsat funktion i hånden.

Hvad er årsagen til slidgigt i storetåen?

Årsagen til slidgigt i tommelfingerens rodled er ofte en kombination af belastning og aldersbetingede forandringer.

Tilstanden ses hyppigere:

- Hos kvinder end hos mænd
- Efter tidligere brud eller skader i leddet
- Ved ujævnheder i ledfladen, som over tid slider på brusken

Typiske symptomer

Symptomerne udvikler sig ofte gradvist og kan variere i sværhedsgrad.

- Smerter og hævelse omkring tommelfingerens rodled
- Smerter ved kraftgreb, fx når du vrider en klud eller åbner et låg
- Nedsat styrke i hånden
- Tiltagende smerter i hvile ved fremskreden slidgigt
- Nedsat bevægelighed og eventuel fejlstilling af tommelfingeren

Undersøgelse og diagnose

Diagnosen stilles på baggrund af dine symptomer, en klinisk undersøgelse og et røntgenbillede.

Ved forundersøgelsen vurderer speciallægen omfanget af slidgigten og dine gener. Sammen drøfter I, hvilken behandling der er bedst for dig. Mange patienter gennemgår først et ikke-operativt behandlingsforløb, før operation eventuelt overvejes

Behandling uden operation

I mange tilfælde kan generne lindres uden operation.

Behandlingen kan bestå af:

- Skinne til aflastning af tommelfingeren
- Træningsøvelser for håndens muskler
- Smertestillende medicin (fx paracetamol eller ibuprofen)
- Blokade med binyrebarkhormon i leddet

Denne behandling kan reducere smerter og forbedre funktionen.

Behandling med operation

Hvis generne er betydelige, og anden behandling ikke har haft tilstrækkelig effekt, kan operation være relevant.

Der findes flere operationsmuligheder:

Fjernelse af trapezbenet (interpositionsartroplastik)

Den mest anvendte metode, hvor en håndrodsknogle fjernes. Tomrummet udfyldes eventuelt med senevæv eller ledkapsel. Denne operation har god effekt på smerter, men resultatet udvikler sig gradvist over 6–12 måneder.

Indsættelse af kunstigt led (protese)

Et kunstigt led kan indsættes hos udvalgte patienter. Det kræver, at knoglekvaliteten er tilstrækkelig, og at resten af leddet er egnet. Der er en vis risiko for slid eller løsning af protesen over tid.

Stivgørende operation (artrodese)

Leddets stivhed gøres stift for at opnå smertefrihed. Metoden anvendes især hos yngre patienter med behov for et kraftigt greb. Bevægeligheden i leddet ophæves, men styrken bevares.

Forundersøgelse

Inden beslutning om operation kommer du til forundersøgelse hos en speciallæge i håndkirurgi.

Her gennemgår I dine symptomer, røntgenbilleder og dine forventninger til behandlingen. Speciallægen vurderer, hvilken behandling der er mest hensigtsmæssig.

Hvis operation planlægges, gennemgås forløbet, mulige risici og betydningen af genoptræning.

Forventninger

Formålet med operationen er at reducere smerter og forbedre hånden funktion. Hos mere end 80 % af patienterne opnås god smertelindring og funktion efter operation, uanset metode. Det er vigtigt at være opmærksom på, at forbedringen sker gradvist, og at det endelige resultat først kan vurderes efter flere måneder.

Forberedelse til operationen

Vi anbefaler, at du inden operationen har læst denne folder samt den generelle vejledning før operationen.

Bedøvelse og faste

Du aftaler med speciallægen, hvilken type bedøvelse der skal anvendes. Operationen foregår enten i fuld bedøvelse eller med nerveblokade, eventuelt kombineret med let sedation. Som udgangspunkt skal du møde fastende, medmindre andet er aftalt.

Medicin

Eventuelle ændringer i din medicin aftales med lægen, derudover henvises til den generelle vejledning før operationen.

Operationsdagen

Du møder i receptionen på PrivatHospitalet Danmark på det aftalte tidspunkt.

Selve operationen

Operationen foregår som dagkirurgi, og du kan som regel tage hjem samme dag.

Selve operationen varer cirka 1 time. Der gives i nogle tilfælde antibiotika forebyggende ved operationens start.

Under operationen anvendes en manchete omkring overarmen for midlertidigt at reducere blodtilførslen og sikre et bedre overblik.

Efter operationen gives lokalbedøvelse, og hånden anlægges i forbindelse eller gips for at beskytte tommelfingeren.

Efter operationen

Efter operationen taler du med speciallægen og sygeplejersken om det videre forløb. Forbinding eller gips skal sidde i mindst 2 uger. Herefter fjernes forbinding og tråde ved kontrol. Ved behov får du en aftagelig tommelskinne, og du bliver henvist til genoptræning. Ved stivgørende operation kan der være behov for længere tids gipsbehandling.

Efter udskrivelse

Praktiske råd

For at sikre et godt forløb efter operationen anbefales det:

- Hold hånden over hjertehøjde så meget som muligt
- Lav pumpeøvelser med fingrene flere gange dagligt
- Undgå at belaste hånden unødigt
- Kontakt klinikken ved tegn på infektion eller problemer med forbindingen

Læs mere information om, hvad du skal forvente efter din udskrivelse.

Smerter

Du får smertelindring fra lokalbedøvelse eller nerveblokade, som virker i 6–24 timer. Det er vigtigt, at du tager smertestillende medicin med faste intervaller, så længe du har ondt. Dette vil typisk være håndkøbsmedicin, eventuelt suppleret med stærkere medicin.

Hævelse

Hævelse er almindeligt efter operationen.

For at reducere hævelse skal du:

- Holde hånden hævet (også om natten)
- Lave pumpeøvelser ved at knytte og strække fingrene

Forbinding og bad

Forbinding eller gipsskinne skal blive siddende, indtil du kommer til kontrol. Den må ikke blive våd og skal beskyttes med plastik ved bad. Kontakt klinikken hvis forbindingen bliver våd, løs eller strammer.

Aktivitet

Du kan genoptage lette daglige aktiviteter, når det er muligt, men belastningen af hånden er begrænset. Du bør undgå sport og aktiviteter, der belaster hånden, så længe du er sygemeldt.

Sygemelding

Sygemeldingsperioden afhænger af dit arbejde.

Du skal forvente:

- Minimum 2–4 måneder
- Eventuelt længere ved fysisk belastende arbejde

Bilkørsel

Du må først køre bil, når du kan reagere normalt i alle situationer og har fuld kontrol over hånden.

Opfølgning og fjernelse af tråde

Du bliver set til kontrol cirka 2 uger efter operationen, hvor forbinding eller gipsskinne samt tråde fjernes.

Ved denne kontrol vurderer speciallægen helingen og planlægger det videre forløb. Hvis der er behov for det, får du en aftagelig tommelskinne til støtte af tommelfingeren.

Ved stivgørende operation kan der være behov for, at gipsskinnen anvendes i en længere periode, og der vil blive aftalt yderligere kontrol.

Genoptræning planlægges i forbindelse med opfølgningen, og du bliver henvist til ergoterapi eller fysioterapi efter behov.

Genoptræning

Efter operationen vil der være behov for genoptræning.

Du bliver henvist til fysioterapi eller ergoterapi, hvor du får øvelser, der genopbygger bevægelighed og styrke i hånden.

De langsigtede resultater og forventninger for forløbet

Helingen tager tid, og forløbet strækker sig over flere måneder. De første uger vil være præget af smerter og begrænset funktion, hvorefter bevægelighed og styrke gradvist forbedres gennem genoptræning.

De fleste opnår en betydelig smertelindring og forbedret funktion i hånden, men der kan fortsat være visse begrænsninger afhængigt af behandlingen.

Mulige komplikationer

Som ved alle operationer er der en risiko for komplikationer.

Der kan forekomme:

- Infektion i operationsområdet
- Føleforstyrrelser omkring arret
- Refleksdystrofi med smerter og hævelse

I sjældne tilfælde kan der opstå behov for yderligere behandling.

Komplikationer eller spørgsmål?

Opstår der komplikationer eller har du i øvrigt spørgsmål før og efter operationen, kan du henvende dig til PrivatHospitalet Danmark. Hvis der opstår komplikationer udenfor vores åbningstid som er mandag - fredag 8.30-16.00, skal du kontakte egen læge eller 1813.

Dine rettigheder som patient

Som patient har du ret til selvbestemmelse og integritet. Sundhedsloven beskytter din retssikkerhed, når du bliver behandlet, undersøgt eller plejet i det danske sundhedsvæsen. Dine rettigheder som patient dækker blandt andet informeret samtykke, tavshedspligt, aktindsigt i din journal og retten til at fravælge behandling. Du kan læse mere om dine rettigheder på [Rettigheder som patient | Styrelsen for Patientsikkerhed](#).

Kontakt os

Du er velkommen til at kontakte os, hvis du bliver i tvivl om noget i forhold til din operation.

Mandag-fredag kl. 8.30 til kl. 16.00 tlf.: 3964 1949.

Vagttelefon Mellem kl. 20.00 og kl. 8.00 på tlf.: 2260 2482.

Bemærk, at telefonerne er lukket i weekenden og på helligdage. Hvis du oplever akutte situationer relateret til din operation, benyt vagttelefonen.